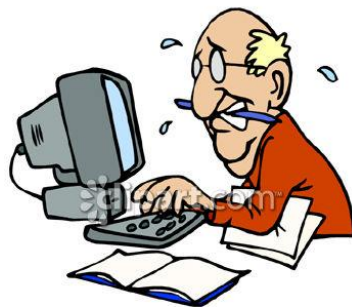

สารบรรณ Delivery

(ฉบับที่ ๔๙)

เรื่อง หนังสือภายนอก (การใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้าย)

อย่าลืม...ท่านสามารถดู e-mail แบบเต็มจอภาพได้โดยการ Double Click ที่ e-mail นั้น ๆ

สำหรับวันนี้ยังเป็นสาระดี ๆ ของหนังสือภายนอกอีกเช่นเคย และหัวข้อที่น่าสนใจวันนี้คือ “การใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้าย” ซึ่งหัวข้อนี้ยังเป็นหนึ่งในหลาย ๆ หัวข้อที่บรรดาผู้อ่านสอบถามมาอีกด้วย และเพื่อไม่ให้เสียเวลา ไปติดตามพร้อม ๆ กันเลยนะคะ

ก่อนที่จะเริ่มเข้าเนื้อหา ต้องขอทำความเข้าใจกับ Fan Club ก่อนนะว่าต่อไปในเนื้อหาของสารบรรณ Delivery ตั้งแต่ฉบับนี้เป็นต้นไป การกล่าวถึง “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ.๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม” จะขอเขียนอย่างย่อเพียงสั้น ๆ ว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ” นะจ๊ะ

👤 การใช้คำขึ้นต้น และคำลงท้าย

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และระเบียบ กท.ว่าด้วยหนังสือราชการ พ.ศ.๒๕๒๗ กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ หนังสือติดต่อราชการทุกชนิดที่ใช้กระดาษตราครุฑ กำหนดให้มีหัวข้อ “คำขึ้นต้น” และ “คำลงท้าย” ด้วยเสมอ ซึ่งต้องสัมพันธ์กัน และยังกำหนดให้ลงรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อ “คำขึ้นต้น” ว่า ให้ใช้ตามฐานะของผู้รับหนังสือตามตารางการใช้คำขึ้นต้น สรรพนาม และคำลงท้าย ที่กำหนดไว้ในผนวก ๒ ท้ายระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ (ตามแบบที่แนบ) แล้วลงตำแหน่ง หรือชื่อบุคคลที่หนังสือนั้นมีถึง

คำขึ้นต้น สรรพนาม และคำลงท้าย ในหนังสือราชการ

(ถ้าต้องการตัวอย่างเก็บไว้ สามารถ Save จากไฟล์ “คำขึ้นต้นและคำลงท้าย” ได้เลยจ้า)

คำขึ้นต้น สรรพนาม คำลงท้าย ในหนังสือราชการ และคำที่ใช้ในการจำหน่ายของ

ผู้รับหนังสือ	คำขึ้นต้น	สรรพนาม	คำลงท้าย	คำที่ใช้ในการจำหน่ายของ
๑. พระราชวงศ์ ๑.๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว	ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ออกชื่อ เจ้าของหนังสือ) ขอพระราชทานพระบรม ราชวโรกาสกราบบังคมทูล พระกรุณาทราบฝ่าละออง ธุลีพระบาท	ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า	ควรมิควรแล้วแต่จะทรง พระกรุณาโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า...(ลงชื่อ) (หรือจะเอาคำว่าขอเดชะ มาไว้ท้ายชื่อเจ้าของ หนังสือก็ได้)	ขอพระราชทาน ทูลเกล้าทูลกระหม่อม ถวาย ขอเดชะ
๑.๒ สมเด็จพระบรมราชินีนาถ	ขอเดชะฝ่าละอองธุลีพระบาท ปกเกล้าปกกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า (ออกชื่อ เจ้าของหนังสือ) ขอพระราชทานพระบรม ราชวโรกาสกราบบังคมทูล ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท	ได้ฝ่าละอองธุลีพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า	ควรมิควรแล้วแต่จะทรง พระกรุณาโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ขอเดชะ ข้าพระพุทธเจ้า...(ลงชื่อ) (หรือจะเอาคำว่าขอเดชะ มาไว้ท้ายชื่อเจ้าของ หนังสือก็ได้)	
๑.๓ สมเด็จพระบรมราชินี สมเด็จพระบรมราชชนนี สมเด็จพระยุพราช (สยามมกุฎ ราชกุมาร) สมเด็จพระบรมราชกุมารี	ขอพระราชทาน กราบบังคมทูล ...(ออกพระนาม)... ทราบฝ่าละออง พระบาท	ได้ฝ่าละอองพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า	ควรมิควรแล้วแต่จะทรง พระกรุณาโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า...(ลงชื่อ)	ขอพระราชทาน กราบบังคมทูล (ระบุพระนาม).....
๑.๔ สมเด็จพระเจ้าพี่		ได้ฝ่าพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า	ควรมิควรแล้วแต่ จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า...(ลงชื่อ)	ขอพระราชทาน กราบทูล...(ระบุพระนาม)
๑.๕ พระบรมวงศ์ ชั้นพระองค์เจ้า	ขอประทานกราบทูล ...(ออกพระนาม)... ทราบฝ่าพระบาท	ได้ฝ่าพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า	ควรมิควรแล้วแต่ จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ข้าพระพุทธเจ้า...(ลงชื่อ)	ขอประทานกราบทูล... (ระบุพระนาม)

ผู้รับหนังสือ	คำขึ้นต้น	สรรพนาม	คำลงท้าย	คำที่ใช้ในการจำหน่ายของ
๑.๖ พระเจ้า วรวงศ์เธอ (ที่มีได้ทรงกรม) พระอนุวงศ์ ชั้นพระวรวงศ์เธอ (ที่ทรงกรม)	กราบทูล... (ออกพระนาม) ทราบบฝ่าพระบาท	ฝ่าพระบาท (ชาย) เกล้ากระหม่อม (หญิง) เกล้ากระหม่อมฉัน	ควรมิควรแล้วแต่ จะโปรด	กราบทูล..... (ระบุพระนาม)
๑.๗ พระอนุวงศ์ ชั้นพระวรวงศ์เธอ (ที่มีได้ ทรงกรม)	ทูล...(ออกพระนาม) ทราบบฝ่าพระบาท	ฝ่าพระบาท (ชาย) กระหม่อม (หญิง) หม่อมฉัน	ควรมิควรแล้วแต่ จะโปรด	ทูล..... (ระบุพระนาม)
๑.๘ พระอนุวงศ์ ชั้นหม่อมเจ้า	ทูล...(ออกพระนาม)	ฝ่าพระบาท (ชาย) กระหม่อม (หญิง) หม่อมฉัน	แล้วแต่จะโปรด	ทูล..... (ระบุพระนาม)
๒. พระภิกษุ ๒.๑ สมเด็จพระ สังฆราชเจ้า	ขอประทานกราบทูล ...(ออกพระนาม)...	ใต้ฝ่าพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า	ควรมิควรแล้วแต่ จะโปรดเกล้า โปรดกระหม่อม	ขอประทานกราบทูล..... (ระบุพระนาม)
๒.๒ สมเด็จพระ สังฆราช	กราบทูล.....	ฝ่าพระบาท (ชาย) เกล้ากระหม่อม (หญิง) เกล้ากระหม่อมฉัน	ควรมิควรแล้วแต่ จะโปรด	กราบทูล..... (ระบุพระนาม)
๒.๓ สมเด็จพระ ราชาคณะ รองสมเด็จพระ พระราชาคณะ	นมัสการ.....	พระคุณเจ้า กระผม - ดิฉัน	ขอนมัสการด้วย ความเคารพอย่างยิ่ง	นมัสการ.....
๒.๔ พระราชาคณะ	นมัสการ.....	พระคุณท่าน กระผม - ดิฉัน	ขอนมัสการด้วย ความเคารพอย่างสูง	นมัสการ.....
๒.๕ พระภิกษุทั่วไป	นมัสการ.....	ท่าน ผม - ดิฉัน	ขอนมัสการด้วย ความเคารพ	นมัสการ

ผู้รับหนังสือ	คำขึ้นต้น	สรรพนาม	คำลงท้าย	คำที่ใช้ในการจำหน่ายของ
๓. บุคคลธรรมดา ๓.๑ ประธานองคมนตรี ๓.๒ นายกรัฐมนตรี ๓.๓ ประธานรัฐสภา ๓.๔ ประธานสภา ผู้แทนราษฎร ๓.๕ ประธานวุฒิสภา ๓.๖ ประธานศาลฎีกา ๓.๗ ประธานศาล รัฐธรรมนูญ ๓.๘ ประธานศาล ปกครองสูงสุด ๓.๙ ประธานกรรมการ การเลือกตั้ง ๓.๑๐ ประธานกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ๓.๑๑ ประธานกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตแห่งชาติ ๓.๑๒ ประธานกรรมการ ตรวจเงินแผ่นดิน ๓.๑๓ ประธานผู้ ตรวจการแผ่นดิน หรือ ผู้ตรวจการแผ่นดิน ๓.๑๔ อัยการสูงสุด ๓.๑๕ รัฐบุรุษ	กราบเรียน	ข้าพเจ้า - กระผม - ผม - ดิฉัน - ท่าน	ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง	กราบเรียน
๔. บุคคลธรรมดา นอกจากข้อ ๓	เรียน	ข้าพเจ้า - กระผม ผม - ดิฉัน - ท่าน	ขอแสดงความนับถือ	เรียน

หมายเหตุ

- ผู้ที่เชิญกระแสพระบรมราชโองการไปยังผู้ใด ไม่ต้องใช้คำลงท้ายในหนังสือนั้น
- คำที่ใช้ในหนังสือถึงพระราชวงศ์และพระภิกษุ ตาม ๑ และ ๒ ให้ใช้คำราชาศัพท์หรือถ้อยคำสุภาพ
ซึ่งเป็นไปตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือตามที่ทางราชการกำหนด
- ในกรณีที่มีหนังสือถึงผู้รับระบุเฉพาะตำแหน่ง ให้ใช้คำขึ้นต้น สรรพนาม คำลงท้ายในหนังสือราชการ
และคำที่ใช้ในการจำหน่ายของ ตามตำแหน่ง

ตั้งแต่

จะเห็นว่า คำขึ้นต้น สรรพนาม และคำลงท้าย ตามตารางดังกล่าว มีหลายระดับด้วยกัน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตลอดจนพระราชวงศ์แต่ละพระองค์

พระภิกษุที่มีสมณศักดิ์ และไม่มีสมณศักดิ์

บุคคลธรรมดาที่ดำรงตำแหน่งสำคัญ

บุคคลธรรมดา นอกเหนือจากข้อ ๓

ถ้าท่านมีโอกาสสร้างหนังสือดังกล่าว ก็ขอให้เลือกใช้ให้ถูกต้อง เช่น

คำขึ้นต้น	คำลงท้าย
กราบเรียน นายกรัฐมนตรี	ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
เรียน อธิบดีกรมบัญชีกลาง	ขอแสดงความนับถือ
นมัสการ พระราชวิสุทธิมงคล เจ้าอาวาสวัดดอนเมือง (พระราชภาวนาธรรมาจารย์)	ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง
นมัสการ เจ้าอาวาสวัดสอยดาว	ขอนมัสการด้วยความเคารพ

หลายท่านอาจนึกถึงคำว่า “เสนอ” จะใช้คำลงท้ายอย่างไร ?? ต้องขอเรียนให้ทราบว่า **หนังสือภายนอก จะไม่ใช่คำขึ้นต้นว่า “เสนอ” ทุกกรณี** แต่จะมีใน “หนังสือภายใน” หรือ “บันทึก” ซึ่งจะได้กล่าวถึงในโอกาสต่อไปจะ

**** หมายเหตุ : e-mail สารบรรณ Delivery แสดงภาพอย่างสมบูรณ์ที่ความละเอียด ๑๒๘๐ x ๑๐๒๔ pixels ****

****ท่านสามารถติดตาม สารบรรณ Delivery ย้อนหลังได้ที่ www.admin.raf.mi.th****

